

3 bitef 212

NOVE POZORISNE TENDENCIJE

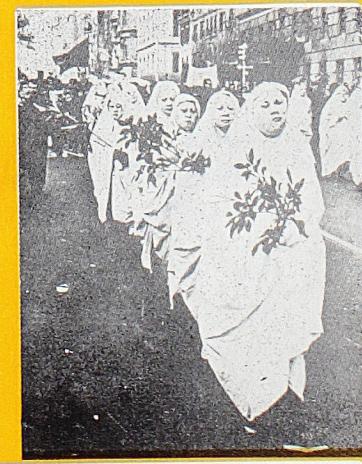
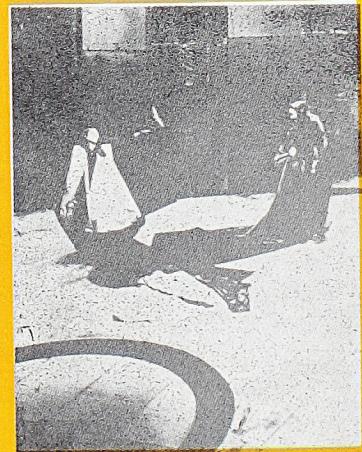
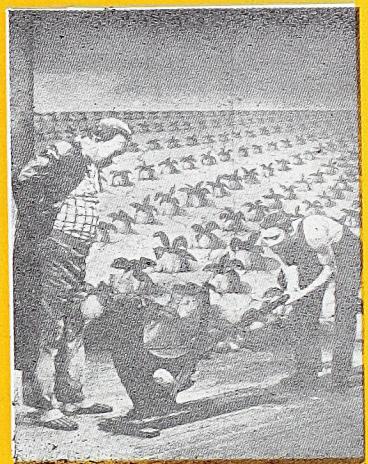
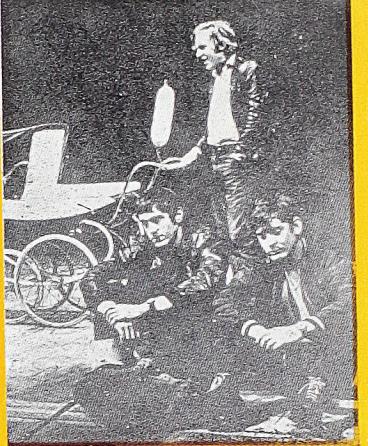

23

- 1. ponedeljak**
NARODNO POZORIŠTE
Titovo Užice — Jugoslavija
Grupa autora
Lomača
Režija: ARSA JOVANOVIC
- 2. utorak - 3. sreda - 4. četvrtak**
THE PERFORMANCE GROUP
Njujork — S.A.D.
Po Euripidu
Dionis u '69
Režija: RICHARD SCHECHNER
bez simultanog prevoda
- 4. četvrtak (24 casaa)**
ATELJE 212
Beograd — Jugoslavija
Danilo Klaša
Elektra '69
Režija: ZORAN RATKOVIC
van konkurenco
- 5. petak**
TEATRO LIBERO
Rim — Italija
Ludovico Ariosto
Besni Orlando
Režija: LUCA RONCONI
bez simultanog prevoda
- 6. subota - 7. nedelja**
MARIONETTEATERN
Stockholm — Švedska
Alfred Zari
Kralj Ibi
Režija: MICHAEL MESCHKE
- 8. ponedeljak - 9. utorak**
BREAD AND PUPPET THEATER
Njujork — S.A.D.
**Vapaj naroda
za mesom**
Režija: PETER SCHUMANN
bez simultanog prevoda
- 10. sreda**
CINCHERNI KLUB
Prag — Čehoslovačka
Ladislav Smoček
**Lavirint - Ćudno po-
podne Dr. Burkea**
Režija: LADISLAV SMOČEK
- 11. četvrtak**
Nicolo Machiavelli
Mandragola
Režija: JIRI MENZEL
- 12. petak - 13. subota**
THEATER AM NEUMARKT
Cirith — Švicarska
Eugene Ionesco
Žrtve dužnosti
Režija: EUGENE IONESCO
- 14. nedelja**
TEATRUL DE COMEDIE — Bukurešt
Eugene Ionesco
Ubica bez plate
Režija: LUCIAN GIURCHESCU
- 15. ponedeljak - 16. utorak**
THE ENGLISH STAGE COMPANY
in The Royal Court
London — Velika Britanija
Edward Bond
Spaseni
Režija: WILLIAM GASKILL
- 17. sreda - 18. četvrtak**
THEATER AM TURM
Frankfurt — Z. Nemačka
Peter Handke
**Štićenik hoće da
bude tutor**
Režija: CLAUS PEYMANN
- 19. petak - 20. subota**
COMPANIA NURIA ESPERT
Barcelona — Španija
Joan Genet
Sluškinje
Režija: VICTOR GARCIA
- 21. nedelja**
ZAGREBAČKO DRAMSKO
KAZALIŠTE
Zagreb — Jugoslavija
Peter Weiss
**Patnje gospodina
Mockinpotta**
Režija: BOZIDAR VIJOLIC
- 22. ponedeljak - 23. utorak**
ODIN TEATRET
Holstebro — Danska
Peter Seeberg
Feral
Režija: EUGENIO BARBA
- 25. četvrtak**
ATELJE 212
Beograd — Jugoslavija
Rado-Ragni-Cosić
Kosa
Režija: MIRA TRAILOVIĆ
ZORAN RATKOVIC
van konkurenco

PREDSTAVE POČINJU U 23, 20 čas.

Dizajn: TODOR LALICKI

3 bitef 212 • 3 bitef 212 • 3 bitef 212 • 3 bitef 212

Broj 23

Utorak, 23.septembra 1969 g.

BILTEN
TREĆEG BITEFA

→ Ana

PREDSTAVA ODIN TEATRETA

Sinoć je sa posebnom srdačnošću pozdravljeno prvo gostovanje jednog pozorišta iz Danske. Pred predstavu, na kojoj je opet publika sedela na sceni, svirana je danska himna. Međutim, Odin teatret sebe smatra sveskandinavskim pozorištem. U njemu su članovi svih skandinavskih nacija i govore norveški, danski, finski i čak italijanski.

Na kraju predstave, pored izuzetno toplog aplauza koji je dugo pozdravljao odlične glumce iz Holstebroa, glumci se nisu pojavili.

Na predstavi je bio do sada najveći broj gledalaca: u parteru 120, a na galerijama oko četrdeset gledalaca. Eugenio Barba je rekao da je pristao na ovo povrćanje publike samo zbog pravog argumenta - da predstava ne bi bila ekskluzivna. Inače predstava se uvek do sada igrala za samo 60 gledalaca.

→ Ana

UTISCI ZAGREPČANA

Prilikom odlaska iz Beograda posle uspeha sa "Patnjama g. Mockinpotta" zagrebači umetnici upisali su nekoliko reči u Knjigu uspomena Bitefa:

"Zadovoljni smo i sretni što smo učestvovali na Bitefu, na toj teatarskoj manifestaciji koja će sigurno "razmrdati" i "provjetriti" naš učmali kazališni život. Nadam se da će idući Bitef još ozbiljnije ugroziti naš teatarski konzervativizam i da ćemo naći svoj novi, današnjici zanimljivi i našem društvu relevantni teatar".

Dino Radojević

"Oduševljen sam publikom. Nemam ništa više da kažem nego - hvala!"

Pero Kvrgić

"Velika je šteta što nemamo u cijeloj Jugoslaviji najdivniju bitefsku publiku."

Djuro Utješinović

NURIA ESPERT U DUBROVNIKU

Nuria Espert, glumica iz Barcelone koja je igrala ulogu Solange u "SLUŠKIJAMA", otputovala je na 12 sati u Dubrovnik o kome je toliko slušala.

→ Ane
RAZGOVOR SA ČLANOVIMA ZAGREBAČKOG
DRAMSKOG KAZALIŠTA

Juče je održan dijalog sa članovima Zagrebačkog dramskog kazališta na temu "Mockinpotta".

Najviše pitanja upućeno je reditelju Božidarju Violiću. Odgovarajući na razna pitanja, zagrebački gost je govorio o teme da dilema domaća i inostrana dramaturgija se uopšte ne postavlja. Svako davaće veštačke prednosti domaćoj dramaturgiji je neprirodno. On je za internacionalne kriterijume. Bitef je takva manifestacija koja te kriterijume postavlja i osim toga razbija uverenje da savremeno pozorište počiva na reči. Današnje pozorište počiva na akciji i metafori,

Bitef, kao i zagrebački bijenale, izaziva pre svega otpore stručnjake, jer otkriva smelost onih koji su spremni da doživljavaju poraze. Nije lako, posle rečima Violića, posle septembarskih susreta sa ljubavnicima nastaviti normalnu kolatečnu bračnog života. Međutim, svaka pametna žena zna da se od ljubavnica muž ima šta i naučiti.

Violić je, na pitanje Pitera Roberts-a, iz "Plays and Playersa" obavestio da je zagrebački "Mockinpott" druga predstava u svetu ovog komada, koji je Weiss prvo počeo da piše, zatim napisao sva svoja poznata dela, i onda okončao rad na ovom delu. Violić je rekao da je sa Bourekom uzeo kao okvir muzičke kutije, a atmosferu vašarskih predstava, kao tradicionalni oblik nemačkog pučkog pozorišta. Takođe je rekao da za adaptaciju komada na naše prilike ništa nije menjao tekst, već samo izvlačio scenske akcente. Recimo prikazivanje odnosa nemačkih poslodavaca i naših radnika postigao je time što nije preveo nemački original.

Božidar Violić je na kraju svoga duhovitog izlaganja pozdravljen srdačnim aplauzom publike.

22. i 23. septembra 1969 - ODIN TEATRET -Holstebro - DANSKA

F E R A I

Napisao: PETER SEEBERG

Scenska adaptacija i režija: EUGENIO BARBA

Radnja se dogadja u gradu Ferai, drevnom helenskom gradu i ostrvu
Severnog mora. Lica su: Admet, Alkestis, pokojni kralj Danske - Frode
Fredegod i narod.

Slobodna zajednička interpretacija ODIN TEATRETA.

L I C A :

Alkestis ELSE MARIE LAUKVIK

Admet TORGEIR VETHAL

Seljaci..... ULLA ALASJÄRVI, MARISA GILBERTI, IBEN NAGEL
RASMUSSEN, CARITA RINDELL, JUHA NÄKKANEN
SOREN LARSSON

Kostimi: IBEN NAGEL RASMUSSEN, JACOB JENSEN

Rekvizita: JACOB JENSEN i glumci

Asistent režije: TORGEIR WETHAL

Dramaturg predstave: CHR.LUDVIGSEN

Predstava se igra bez pauze

ODIN TEATAR

Medjuskandinavsko pozorište-laboratoriјa za glumačku umetnost.

Odin Teatret je osnovan u Oslu septembra 1964 godine. Osnovao ga je italijanski reditelj Eugenio Barba sa grupom glumaca na čijem čelu su se nalazili Elza Marie Laukvik i Tirgeir Wethal. Juna 1966 godine Odin teatret se preselio u Holstebro (Danska) gde je komuna omogućila pozorištu da postane medjuskandinavska pozorišna laboratoriјa, kao centar za istraživanje glumačke umetnosti. Trupa se sastoji od glumaca i saradnika iz cele Skandinavije. Rad laboratoriјe se pre svega sastoji u istraživanju psihofiziološkog aparata, odlučujućeg elementa u stvaranju glumaca. Glavni rezultati teatra su sledeći:

- a) Obrazovanje glumaca čiji su umetnički potrebe ne može da zadovolje tradicionalne umetničke škole,
- b) Obrazovanje reditelja kome su posvećene grupe glumaca za rad u okviru metoda laboratorijskog rada,
- c) predstave kao rezultati istraživačkog rada i sa kojima Odin teatret pravi turneje po svim skandinavskim zemljama.

Laboratoriјa isto tako deluje kao mesto susreta pozorišnih ljudi iz cele Skandinavije. Najizrazitiji rezultati mogu se ovako formulisati:

- a) Čisto pedagoški seminari koje izlažu pozorišne ličnosti o svojoj metodi (do sada: Grotowski, Cieslak, Brzowski, Kouril, Krejča, Kačer, Smoček, Svoboda, Marowitz, Fo, Poli, Fadini, Damiani, Decroux, Lecoq, Esslin, Chaikin, Rodio),
- b) seminari koji prikazuju aspekte i rezultate najinteresantnijih pozorišta u pojedinih zemljama (na primer češki seminar aprila 1967, seminar o mitu commedia dell'arte aprila 1968 i seminar sconskom jeziku aprila 1969),
- c) skraćeni kursevi za učenike drugih pozorišnih akademija, scenografske, dramaturške itd.,
- d) sociološka istraživanja u saradnji sa sociološkim fakultetima skandinavskih i drugih zemalja,
- e) filmska arhiva o pozorištu koja se šalje svima zainteresovanim,
- f) izdavačka kuća koja izdaje pozorišne publikacije i reviju TEATRETS TEORI OG TEKNIKK, koja tretira tehničke i teorijske probleme pozorišta,
- g) Studio II: eksperimentalna grupa za pantomimu, koju vodi Yves Lebreton i Ingemar Lindh.

chr. Ludvigsen

BELEŠKE O PREISTORIJSKIM IZVORIMA PREDSTAVE "FERAI"

Kao što je to često bilo u prošlosti, brojni umetnici traže danas izvpr svoje inspiracije u legendama, pričama ili preistorijskim mitovima, koje imaju oštije ljudske vrednosti i koje nam možda govore bolje o slobodama i tragediji čoveka nego istorija.

Tako je i Peter Seeberg, radeći sa ansabljem Odin teatreta, crcao veliki deo svoje priče iz drevnih legendi, helenskih i danskih, i sistematizao ih je u scensku celinu.

Dva najznačajnija izvora za FERAI potiču od poznatih imena kao što su Euripid (oko 480-406 pre nove ere) i danski istoričar Saks Gramatik (oko 1150-1221 nove ere). U razmaku od oko 1600 godina ova dva pisca proučavali su legendarne priče koje su već pripadale preistoriji u odnosu na njihovod doba.

Saks je na sebe preuzeo misiju da Dancima ostavi povest koja se može poređiti sa grčkorimskim i naročno sa biblijskim jevrejskohrišćanskim povestima. Plod njegovog rada je GESTA DANORUM, štampan prvi put 1514. godine kao prva istorija Danske.

Grčka legenda o Alkesti, kraljevoj kćeri, događa se u drevnom gradu Ferai (pokraj mesta Volos u Tesaliji) čije ruševine postoje i danas. Ona je bila kćerka kralja Peliasa koji je njenu ruku bio spremjan da da samo onom koji uspe da upregne lava i divlju svinju u ista kola. Uz pomoć boginja Apola, Admet uspe da ostvari taj podvig i tako postaje prestolonaslednik i Alkestin muž. Ali Admetu je bilo sudjeno da umre mlad, osim ako neko ne umre umesto njega. Samo je Alkesta spremna da se žrtvuje za svog supruga i sačuva presto. To je početna situacija Euripidove drame po imenu Alkesti.

Legenda o danskom kralju Frode Fredegodu, koji je po Saksu, savremenik cara Avgusta i Hristovog rođenja, jedna je od najomiljenijih legendi. U njegovo vreme mogao je čovek izaći iz svoga skrovišta sa blagom bez bojazni da će biti opljačkan.

Ali treba reći da su kazne za pljačku bile poštrenе u doba kralja Froda. On je napravio neku vrstu danskog "Napoleonovog kodeksa" za celu teritoriju njegovog kraljevstva koja je obuhvatala Dansku, Norvešku, Švedsku i Finsku, kao i delove Engleske, Rusije i Nemačke. Saks završava svoju povest o kralju Frodu sledećim rečima: "I tako umre Frod, najslavniji kralj sveta. Pošto mu izvadiše utrobu i posodiše leđ, njegovi stražari čuvali su ga sakrivenog tri godine, jer su bili uvereni da će se kraljevstvo raspasti ako se sazna njegova smrt... Zatočen pronosiše njegovo mrtvo telo po kraljevini, ne otkrivajući da je mrtvac na odru, već onemoćali starac na kolima koje su njegovi stari ratnici dužni da odaju poštu. I tako ostade velik i posle svoje smrti".

1. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐԱՐԱՐԱՆ

SADRŽAJ PREDSTAVE "FERA I"

1. Alkesta saopštava narodu smrt svog oca kralja Forda Fredegoda. Reakcija naroda. Jadkovanje Alkeste nad ocem. Ona saopštava narodu poslednje dobro delo koje mu je pokojni kralj podario: udarac bičem. Narod sahranjuje kralja i pretendenti na presto pripremaju se na borbu a pobjednik će biti novi kralj.
2. Admet je pobjednik. Njegov prvi govor je naredba kojom objavljuje da je ubuduće svaka borba zabranjena: "Sećate li se nasilja koje je vladalo: pravi košmar. Ako neko želi da nekom učini zlo neka to učini meni. Pretvoriću ga u letnji dan."
3. Narod se za vreme govora udaljuje od kralja. Smatra ga nedovoljno ratobornim i čovekom koji izneverava tradicije dinastije. Nezadovoljstvo se ispoljava napadom na Admeta. On ga izbegne i ne dozvoljava da ga pretnje, pokolebaju. Drži drugi govor, kojim proglašava sve ljude braćom. "Podjite medju svoju braću kao potomstvo budućnosti, one budućnosti kojoj ćemo svi pripadati" zahteva od njih da razbiju kamen iz koga će se pojaviti statua u njemu skrivena. Admet završava govor dajući slobodu svom narodu.
4. Narod koristi slobodu da ispeva sve pesme: Reči ſedne proglašavaju čoveka bogom, refren druge kazuje: "Zemlju treba opustošiti i opljačkati". Opijen slobodom narod pada na zemlju. Admet prvi put izražava sumnju u veličinu čoveka. Ali uprkos tome on namerava da nastavi započeti poduhvat. Ali tek što je okrenuo ledja ponovo je napadnut. I ovog puta izbegne udarac i primorava narod da se povuče.
5. Zajedno s prestolom Admetu je pripala i kćerka pokojnog kralja Alkesti. Za vreme prve bračne moći oboje se sećaju svojih mladalačkih snova: savršene i večite ljubavi. Alkesta pritom brutalnim jezikom opisuje kako je zamišljala da će je njen "princ iz bajke" osvojiti. Admet opisuje svoj najdraži san: da svi muškarci, žene deca njegove kraljevine dele s njim istu sreću.
6. Narod za to vreme ne spava i priprema se na pobunu? ideje novog kralja smatra dečačkim i neodgovornim: sloboda - jednakost - bratstvo - ljubav - odgovornost. "Moramo raditi brzo pre nego što nas Admet sve pretvori u ljude".
7. Admet se pojavljuje medju zaverenike. Otkriva im šta je odlučio: upotreba sile je ukinuta, sve treba razrešavati s ljubavlju i razumevanjem. On ukida i svoju titulu, moli narod da mu se obraća na ti i da ga odsad zove po imenu: "U eri demokratije koja sada nastaje svi smo jednaki".
8. Admet se raspituje šta je predvidjeno za taj dan: pogubljenje osudjenih na smrt. Odlučuje da ukine smrtnu kaznu. Narod protestuje. Alkesta potvrđuje da bi takva mera mogla da izazove revoluciju. Narod preklinje Admeta da da ne liši javnih pogubljenja. Admet, ne popušta. Objavljuje da je dželat odsad bez posla a da će se od njegove plate finansirati koncerti. Koncerti? Narod se pita o smislu te čudne reči. Vredjuju kralja sve žećce: "Muči nas kao i drugi kraljevi. Ko voli taj i kažnjava". Jeden seljak, nestručan da što pre bude kažnjen, šamara Admeta. On međutim, odgovara izrekom: "Ako te neko udari po desnoj obrazu pruži mu i levi". Reči potvrđuju i gestom. Narod se razbeži.

8. Alkesti opominje Admeta na njegove vladarske dužnosti. "Sudi zločincima bez milosti". Kralj se raspituje za zločine i zločince. Admet ih sve pomiluje. Ide čak dole da jednom od njih pere noge. I dok to čini objavljuje raspушtanje vojske.

Io. "Aleksta, podjimo u obilazak našeg kraljevstva da upoznamo ljudе, plemenа, šume i boravimo na mestima koja su videla druge kraljeve". Na te Admetove reči on i kraljica kreću na put.

II. Za vreme njihovog odsustva narod iskopava leš kralja Froda Fredegoda i triumfalno ga nosi kroz kraljevinu.

12. Admet i Alkesti putuju. Kralj se čudi što im niko ne izlazi u susret. Alkesti ga podseća na gomile koje su trčale da pozdrave njenog oca. Bilo je to vreme kada se duž puteva moglo ostavljati zlato bez bojazni da će ga neko ukrasti. Preklinje Admeta da obnovi tradiciju rigorozne pravde. Njihova svadja završava se ovim Admetovim rečima: "Ovaj svet je kao jaje koje teba nositi s velikom obazrivošću". Što moraš činiti radi i ne postavljaj nikakva pitanja".

13. Alkesti, sasvim sama, traži u noći svog oca. Razmišlja o svojoj usamljenosti i nostalgično čezne za mirom ništavila.

14. Seljaci zahtevaju da se kraljica izjasni: "Kralj tvog otac je ovde, vratio se u svoje kraljevstvo da obnovi vlast i naš procvat".

15. Alkestina radost je kratkog veka. Otkriva da je njen otac samo običan leš. "Je li to sve: jedan leš u srcu sveta, jedan leš želi vlast?" Najpre hoće da ga odgurne, zatim popušta i uzima ga u svoje ruke: "Želim da produžim tvoj amanet, daj mi tvoru snagu".

16. Pojavljuje se Admet. Alkesti mu saopštava da je njen otac ponovo uzeo vlast. Admet primećuje da je taj kralj samo leš i da narod želi da bude prevaren. Iznosi svoju viziju novog društva i novih ljudi koje bi on želeo da stvorii: svako bi se tu razvijao kao drvo ne praveći senku drugome: "Sam kralj postao bi sluga". Seljaci koji ga slušaju šapuću da ta njegova narodna dobrota nije ništa drugo do saučesništvo sa zločincima.

17. Admet pokazuje da su živi moćniji od mrtvih. Seljaci reaguju. Oni preuzimaju leš i jedan izmedju njih se kruniše za kralja. "Kralj živi", a zemlju treba opustositi i opljačkati".

18. "Žrtvem bolove, bitke, to je ono što narod želi." Alkesti odobrava te Admetove reči. Ali kad joj kralj predloži da sve ostavi i podju da potraže sreću na morskoj obali, ona odbija. Kralj treba da izvršava svoju dužnost, a ne ono što njegovo srce želi. Admet je uverava da je sve dao od sebe i da se žrtvovao za jedan narod koji hoće da živi u mraku i neznanju. Alkesti odgovara: Onaj koji najviše žrtvuje najviše se i obavezuje".

19. Aleksta ga ohrabruje na čin koji treba da ispunii. Daje kćerku poslednje savete: da slomije vrat svojim najboljim prijateljima, ubije svoje roditelje i oteče svoju decu". "Kako klijija seme? Umire, i kada umire zna da živi".

20. Posle Alestинog samoubistva, Admet oplakuje njen leš. Približava se svom narodu.

3 BITEF 212 - ATELJE 212

24. septembar 1969 - u 11 h. - U ŽUTOM SALONU

Razgovor sa T O N I F E R R O M
na temu: P O Z O R I Š T E : TEORIJA - TEHNIKA - PRAKSA

KOJE
SU
KVALITETE
I
KOMPONENTE
POZORIŠTA

Koja je njegova

STRUKTURA
MEHANIKA
JEZIK

KOJA
JE
ULOGA
POZORIŠTA

Šta je

POZORIŠTE

čemu služi
u kom odnosu
stoji sa DRUŠTVO
GRADOM
I DANAŠNJIM
ISTORIJSKIM
MOMENTOM

NA KOJI NAČIN POZORIŠTE NAM GOVORI O SVOJOJ STRUKTURI SVOJOJ
MEHANICI I SVOM JEZIKU

NA SVOJU EFEKTIVNU ULOGU
DANAS NJEMU UPUĆENU
SA POTREBOM
JEDNE NOVE NEOPHODNOSTI
ZA JEDNU NOVU "KULTURNU DIMENZIJU"

SLEDI RAZGOVOR:

3 BITEF 212
Nove pozorišne tendencije

1. vanredna	Ponedeljak 22. septembar	20,30	F E R A I	ODIN TEATRET HOLSTEBRO, Danska
9 repriza	Utorak 23. septembar	20,30	F E R A I	ODIN TEATRET HOLSTEBRO, Danska
10 repriza	Četvrtak 25. septembar	20,30	K O S A	ATELJE 212 BEOGRAD Jugoslavija

Jugorexport

B E O G R A D

KVALITETAN I FUNKCIONALAN MODERAN I STILSKI NAMEŠTAJ

Bulevar Revolucije 84
Generala Ždanova 78

ELEGANTNE I MODERNE TAŠNE, TRIKOTAŽA I KOŽNA KONFEKCIJA

Knez Mihailova 10

IZLOŽBENI SALONI U:

ZAGREBU
SPLITU
SKOPLJU
KRAGUJEVCU
NOVOM SADU
NIŠU

Beogradská udružená banka

Obavlja sve bankarske usluge bez naknade • Otvara devizne račune bez komplikovanih formalnosti • Izdaje pod zakup sebove za čuvanje dragocenosti i vrednosti u Kolarčevoj ulici br. 5 Otkupljuje i prodaje strana sredstva plaćanja za privatna i službena putovanja u inostranstvo

Jedinstveni uslovi kreditiranja za :

Stanove • Izgradnju porodičnih i stambenih zgrada • Vikend kuća • Automobila • Lični kredit do 10.000 dinarskih sredstava

**Štedite kod beogradské udružené banke • garantujeme tajnost
sigurnost • poslovnost**

Beogradská udružená banka

All usual types of banking services transacted • Safe-Keeping of valuables at No. 5, Kolarčeva Street • Foreign-Currency Dealing/Foreign Exchange and Notes

Complete domestic and foreign banking facilities